

Na temelju članka 168. Statuta Srednje škole Topusko (u daljnjem tekstu: Škola) i članka 19. Zakona o zaštiti na radu NN 71/14,118/14,154/14, Školski odbor Srednje škole Topusko na sjednici održanoj 1.srpnja 2016.godine donio je

P R A V I L N I K O ZAŠTITI NA RADU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Pravilnikom o zaštiti na radu (u daljnjem tekstu: Pravilnik) uređuje se u Školi provođenje zaštite na radu i zaštita radnog okoliša.

Članak 2.

Škola provodi zaštitu na radu radi osiguravanja nesmetanog rada radnika te sigurnog boravka trećih osoba u Školi.
Provođenje zaštite na radu sastavni je dio radnih obveza svih radnika Škole.

Članak 3.

Odredbe ovoga Pravilnika primjenjuju se na radnike i učenike Škole te na treće osobe dok borave u prostorima Škole.

Članak 4.

Zaštita na radu obuhvaća skup pravila kojima se štiti sigurnost i zdravlje radnika, učenika i trećih osoba u Školi.
Mjere i sredstva za provođenje zaštite na radu utvrđuju se Godišnjim planom i programom rada Škole.

II. PRAVILA ZAŠTITE NA RADU

Članak 5.

Zaštita na radu u Školi provodi se prema osnovnim, posebnim i priznatim pravilima zaštite na radu, u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu (u daljnjem tekstu: Zakon) i provedbenim propisima.

Članak 6.

Osnovna pravila zaštite na radu:

- sredstva rada moraju se koristiti svrsishodno, tj. za utvrđenu namjenu,
- sredstva rada moraju biti u ispravnom stanju,
- sredstva rada moraju biti opskrbljena propisanim zaštitnim napravama,
- sredstva rada moraju biti propisano uzemljena i zaštićena od slučajnog dodira napona,
- sve gromobranske instalacije moraju biti u ispravnom stanju,
- uređaji, oprema, aparati i druga sredstva za gašenje požara moraju biti u ispravnom stanju i koristiti se isključivo za tu namjenu,

- lako zapaljive i zapaljive tvari, eksplozivne, otrovne i druge štetne tvari i materijali moraju se držati u odgovarajućim posudama i na sigurnom mjestu (zaključane) i moraju biti obilježene propisanim znakovima,
- osiguranje stabilnosti građevine u odnosu na statička i dinamička opterećenja,
- radniku se mora osigurati potreban radni prostor,
- radni prostor mora biti dovoljno osvijetljen prirodnom ili umjetnom svjetlošću sukladno propisanim normativima,
- temperatura, vlažnost i brzina strujanja zraka u radnim i pomoćnim prostorijama mora biti usuglašena s propisanim vrijednostima za radne prostorije,
- sve radne i pomoćne prostorije moraju se svakodnevno nadzirati, čistiti i prozračivati (prirodnim ili umjetnim putem),
- radne prostorije u kojima se u procesu rada koriste eksplozivne, zapaljive i druge opasne tvari štetne po zdravlje smiju se zagrijavati i održavati tako da je opasnost od nastanka požara ili eksplozije potpuno isključena,
- svi prilazni putovi zgradama ustanove, ulazi, izlazi prolazi u radnim i pomoćnim prostorijama, evakuacijski putovi i stube uvijek moraju biti slobodni za nesmetani prolaz i evakuaciju radnika,
- opasna mjesta (prekopi, šahtovi i sl.) na prilaznim putovima moraju biti označena propisanim znakovima,
- buka i vibracija koja nastaje u procesu rada mora se smanjiti na najmanju dozvoljenu granicu sukladno važećim propisima i standardima.

Članak 7.

Posebna pravila zaštite na radu

Posebna pravila zaštite na radu primjenjuju se u prostoriji s uređajem za centralno grijanje, školskoj radionici (praktikumu, laboratoriju i sl.), školskoj knjižnici i igraonici te u pomoćnim prostorijama (kuhinji, blagovaonici, garderobi, skladištu-spremištu, i sl.)

Posebna pravila zaštite na radu sadrže:

- zabranu uporabe otvorenog plamena i iskrećeg alata (pušenje, zavarivanje. Lemljenje i sl.), uporaba improviziranih električnih instalacija i postavljanje «krpanih» osigurača,
- zabranu pohrane lako zapaljivih tekućina, plinova i drugih predmeta i opasnih tvari koje mogu prouzročiti nastanak požara ili eksplozije u ovim prostorijama i u njihovog blizini,
- obvezu da se na radnim mjestima iz stavka 1. ovoga članka raspoređuju radnici koji ispunjavaju propisane uvjete glede dobi života, spola, stručnih sposobnosti, zdravstvenog stanja te psihofizioloških sposobnosti,
- obvezu i načine korištenje odgovarajućih osobnih zaštitnih sredstava i zaštitnih naprava,
- posebne postupke pri uporabi opasnih radnih tvari,
- obvezu postavljanja znakova upozorenja od određenih opasnosti i štetnosti,
- obvezu osiguranja napitaka pri obavljanju određenih poslova,
- način na koji se moraju izvoditi određeni poslovi ili radni postupci, a posebno glede trajanja posla, jednoličnog rada i rada po učinku,
- postupak s unesrećenim ili oboljelim radnikom do upućivanja na ličenje nadležnoj zdravstvenoj ustanovi.

Članak 8.

Priznata pravila zaštite na radu

Priznata pravila zaštite na radu su pravila iz stranih propisa ili u praksi provjereni načini pomoću kojih se opasnosti na radu otklanjaju ili smanjuju, ili kojima se sprečava nastanak ozljeda na radu, profesionalnih ili drugih bolesti te ostalih štetnih posljedica za radnike, a primjenjuju se ukoliko ne postoje propisana pravila zaštite na radu.

Ukoliko se primjenjuju pravila zaštite na radu utvrđena stranim propisima, primjenjuju se oni koji su povoljniji za sigurnost i zaštitu zdravlja radnika i drugih osoba.

Popis stranih propisa koji će se kao pravna pravila u području zaštite na radu primjenjivati u Republici Hrvatskoj utvrđuje Vlada Republike Hrvatske.

Članak 9.

Radnici Škole dužni su primjenjivati pravila zaštite na radu tako da se poslovi u Školi obavljaju na siguran način, spriječi ozljeda na radu, profesionalna te druga bolest ili smrt, a korisnicima usluga siguran boravak u Školi.

III. POLOŽAJ TIJELA ŠKOLE U SVEZI SA ZAŠTITOM NA RADU

Članak 10.

Za provođenje zaštite na radu ovlašteni su:

- Školski odbor
- Ravnatelj
- Povjerenik radnika za zaštitu na radu.

Članak 11.

Školski odbor:

- utvrđuje programe zaštite na radu na radnim mjestima i u okolišu Škole
- donosi Plan evakuacije i spašavanja u slučaju izvanrednih okolnosti
- utvrđuje mjere i sredstva za provođenje i unapređivanje zaštite na radu
- poduzima mjere radi sprječavanja nastanka ozljeda na radu i profesionalnih bolesti
- obavlja druge poslove zaštite na radu utvrđene općim aktima Škole.

S programima i mjerama zaštite na radu iz stavka 1. ovoga članka Školski moraju biti upoznati svi radnici Škole.

Članak 12.

Ovlašteni predstavnik Škole za organiziranje i provedbu zaštite na radu je ravnatelj.

Ravnatelj:

- osigurava provođenje zaštite na radu,
- nadzire primjenu pravila zaštite na radu,
- skrbi da s radom ne započne radnik koji nije osposobljen za rad na siguran način,
- skrbi o promjenama okolnosti zbog kojih bi mogao biti ugrožen život, zdravlje ili sigurnost radnika,
- skrbi da radnik, kada je to potrebno, rabi osobna zaštitna sredstva,

- skrbi da radnici ne koriste sredstva rada i zaštitna sredstva za koja postoji osnovana sumnja da im mogu ugroziti život, zdravlje i sigurnost,
- skrbi o zdravstvenim promjenama radnika koje se odražavaju na obavljanje ugovorenih poslova,
- obustavlja rad na mjestu na kojem je uočena neposredna opasnost za život ili zdravlje radnika,
- skrbi o zabrani pijenja alkoholnih pića i uzimanja sredstava ovisnosti,
- skrbi o osiguravanju potrebitog broja radnika osposobljenih za evakuaciju i spašavanje te pružanje prve pomoći,
- nadzire način uporabe i ispravnost opreme, strojeva, uređaja i zaštitnih sredstava,
- privremeno zabranjuje rad radnika kojega zatekne u obavljanju poslova koji ugrožavaju provođenje zaštite na radu, odnosno koji ugrožava svoju sigurnost i sigurnost drugih radnika,
- prati i razmatra podatke u svezi s povrjedama na radu i profesionalnim bolestima,
- skrbi o pravodobnoj prijavi radnikove povrijeđe na radu,
- određuje vođenje propisane evidencije i knjige nadzora,
- izvješćuje inspektora rada o smrtnoj, težoj ili skupnoj ozljedi radnika,
- privremeno udaljava s rada radnika kojega zatekne pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti,
- organizira praktične vježbe za možebitnu evakuaciju i spašavanje,
- omogućuje upoznavanje radnika s odredbama ovoga Pravilnika,
- daje potrebite podatke tijelima nadzora u svezi sa zaštitom na radu,
- izdaje naloge radnicima o otklanjanju nedostataka koji ugrožavaju život i zdravlje radnika,
- surađuje s pravnim i fizičkim osobama čiji su poslovi i ovlaštenje u svezi sa zaštitom na radu,
- predlaže Školskom odboru utvrđivanje mjera u svezi sa zaštitom na radu,
- obavlja druge poslove koji se odnose na ovlaštenika prema Zakonu, provedbenim propisima i općim aktima Škole.

Neizvršavanje naloga ravnatelja kao ovlaštenika za organizaciju i provedbu zaštite na radu smatra se radnikovom teškom povredom obveze iz radnog odnosa.

Članak 13.

Obavljanje poslova iz članka 12. ovoga Pravilnika ravnatelj može povjeriti za to osposobljenom radniku Škole, ovlaštenom obrtniku, trgovačkom društvu ili ustanovi. Prema stavku 1. ovoga članka Škola će sklopiti ugovor o obavljanju poslova zaštite na radu sa poduzećem ovlaštenim za obavljanje poslova iz članka 12.

Članak 14.

Povjerenik radnika za zaštitu na radu štiti i promiče prava radnika Škole u svezi sa zaštitom na radu i obavlja druge poslove za koje je ovlašten. Povjerenika radnika zaštite na radu biraju radnici Škole pod uvjetima, na način i u postupku propisanom za izbor Radničkog vijeća prema odredbama Zakona o radu.

IV. PRAVA I OBVEZE RADNIKA ŠKOLE

Članak 15.

U svezi sa zaštitom na radu radnici Škole trebaju:

- ❑ upoznati se s odredbama ovoga Pravilnika i drugih kata kojima je uređena zaštita na radu,
- ❑ kod obavljanja poslova pridržavati se propisa i pravila u svezi sa zaštitom na radu,
- ❑ upoznati se s planom evakuacije i spašavanja,
- ❑ osposobiti se za rad na siguran način,
- ❑ upoznati se s možebitnim opasnostima svoga mjesta rada,
- ❑ pri radu rabiti propisana osobna zaštitna sredstva,
- ❑ u uočenim oštećenjima na sredstvima rada i osobnim zaštitnim sredstvima izvijestiti ovlaštene osobe,
- ❑ obavljati posao prema obilježjima struke,
- ❑ opremu, strojeve i uređaje koristiti na propisani način,
- ❑ svakodnevno provjeriti strojeve i uređaje koje rabe.

Radnici mogu zahtijevati od ovlaštenih tijela u Školi stvaranje uvjeta za obavljanje poslova na siguran način te odbiti obavljanje poslova ako bi im zbog toga prijetila opasnost za život i zdravlje odnosno sigurnost.

Članak 16.

Radnik ne smije samostalno započeti s obavljanjem ugovorenih poslova niti to od njega ravnatelj može tražiti ako radnik nije osposobljen za obavljanje poslova bez ugrožavanja svojega života i zdravlja kao i života i zdravlja drugih radnika.

Radniku dok još nije osposobljen za rad na siguran način ravnatelj mora osigurati rad pod nadzorom radnika osposobljenih za rad na siguran način ali ne duže od 30 dana.

Članak 17.

Radniku koji se ne pridržava propisa, odredaba ovoga Pravilnika, pravila o zaštiti na radu, naloga ravnatelja ili ovlaštenika čini tešku povredu obveze iz radnog odnosa.

V. SREDSTVA RADA I OSOBNA ZAŠTITNA SREDSTVA

Članak 18.

U Školi se mogu rabiti samo sredstva rada i osobna zaštitna sredstva koja su ispravna i izrađena prema pravilima zaštite na radu.

Članak 19.

Ispravnost sredstava rada i osobnih zaštitnih sredstava mora se ispitati prije njihova stavljanja u uporabu.

Ispitivanje sredstava rada i osobnih zaštitnih sredstava treba se obaviti u radnim prostorijama ili prostoru gdje će se sredstva uobičajeno rabiti.

Radnik koji čuva osobna zaštitna sredstva , dužan ih je pomno pregledati kod svakoga izdavanja odnosno primitka.

Članak 20.

Pregled strojeva i uređaja obavlja se redovito.

Vrijeme pregleda iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se Godišnjim planom i programom rada Škole.

Članak 21.

Škola obavlja ispitivanje strojeva i uređaja s povećanim opasnostima:

- prije nego što se počnu rabiti,
- svakodnevno,
- u rokovima određenim Godišnjim planom i programom rada,
- poslije popravka odnosno rekonstrukcije.

Ispitivanje strojeva i uređaja obavlja se prema provedbenim propisima ministra rada i odgovarajućoj tehničkoj dokumentaciji.

VI. POSLOVI S POSEBNIM UVJETIMA RADA

Članak 22.

Poslovi s posebnim uvjetima rada prema odredbama Zakona su poslovi koje mogu obavljati samo radnici koji osim općih uvjeta za zasnivanje radnog odnosa ispunjavaju i posebne uvjete glede dobi života, spola, stručnih sposobnosti, zdravstvenoga, tjelesnog ili psihičkog stanja te psihofizioloških i psihičkih sposobnosti.

Članak 23.

Ravnatelj Škole ne smije rasporediti radnika na poslove s posebnim uvjetima rada ako prethodno na propisani način nije utvrđeno da radnik ispunjava potrebne uvjete.

Članak 24.

Radnika raspoređenog na poslove s posebnim uvjetima rada ravnatelj Škole upućuje na pregled ovlaštenoj ustanovi, odnosno specijalistu medicine rada u privatnoj praksi s uputnicom koja sadrži podatke o vrsti poslova i drugim okolnostima od utjecaja za ocjenu njegove sposobnosti za obavljanje ovih poslova.

Članak 25.

Ravnatelj Škole je dužan radnika, koji obavlja poslove s posebnim uvjetima rada, ponovno uputiti na pregled nakon proteka roka utvrđenog propisom zaštite na radu ili kada to ocijeni specijalist medicine rada.

Ravnatelj Škole ne smije dozvoliti radniku da obavlja poslove s posebnim uvjetima rada ako više ne ispunjava uvjete za obavljanje tih poslova ili ako ga ponovno ne uputi na pregled nakon isteka vremena u kojem je prema odredbi stavka 1. ovoga članka to bio dužan učiniti.

VII. ZAŠTITA RADNIKA

Članak 26.

U slučaju ozljede na radu ili iznenadne bolesti radnicima se treba pružiti prva pomoć. Ormarić za prvu pomoć s potrebnim sanitetskim materijalom mora biti postavljen tako da može biti dostupan radnicima u svakoj prigodi.

Članak 27.

Prvu pomoć iz članka 26. ovoga Pravilnika mora pružiti svaki radnik koji je za to osposobljen. U Školi za pružanje prve pomoći osposobljen je Božidar Pajić.

Radnik kojemu je pružena prva pomoć, treba se odmah uputiti u najbližu zdravstvenu ustanovu.

Upućivanje u zdravstvenu ustanovu uključuje, u ovisnosti od težine ozljede na radu ili bolesti;

- prijenos ili prijevoz radnika od drugih osoba,
- osiguravanje komunikacije kojom će se osigurati prijenos ili prijevoz radnika sredstvima zdravstvene ustanove ili ovlaštenog prijevoznika.

Članak 28.

U radnim prostorijama, prostorima Škole i dvorištu Škole zabranjeno je pušenje.

Znakovi o zabrani pušenja stavljaju se na vidna mjesta u prostorima Škole.

Za provođenje stavka 2. ovoga članka odgovoran je ravnatelj Škole.

Članak 29.

Zabranjeno je uzimanje alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti prije i tijekom rada i njihovo unošenje u radne prostorije i prostore.

Ravnatelj Škole je dužan prikladnim mjerama provoditi zabranu uzimanja alkoholnih pića i sprječavati zlouporabu sredstava ovisnosti na radnom mjestu.

Članak 30.

Prikladne mjere iz članka 29. ovoga Pravilnika su mjere primjerene utvrđenim potrebama zaštite na radu a u pravilu sadržavaju aktivnosti:

- sprječavanja uzimanja alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti tijekom rada i provođenje zabrane njihovog unošenja u radne prostorije i prostore,
- obavješćivanja i osposobljavanja radnika o štetnosti sredstava ovisnosti i njihovom utjecaju na radnu sposobnost,
- izrade i provedbe programa prevencije ovisnosti na radnom mjestu, sukladno utvrđenim potrebama,
- uređivanja protokola suradnje i postupanja ravnatelja ili njegovog ovlaštenika, stručnjaka za zaštitu na radu, djelatnika službe medicine rada, povjerenika radnika za zaštitu na radu, u provođenju mjera sprječavanja zlouporabe sredstava ovisnosti,
- uređivanja postupka provjere radi utvrđivanja je li radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti.

Članak 31.

Ravnatelj Škole ne može provesti postupak provjere radi utvrđivanja je li radnik pod utjecajem sredstava ovisnosti kod radnika koji ima potvrdu da se nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti te u izvan bolničkom tretmanu liječenje od ovisnosti i/ili na supstitucijskoj terapiji, ali može zatražiti ocjenu zdravstvene i psihofizičke sposobnosti radnika za obavljanje poslova za koje je zaključen ugovor o radu.

Postupak iz stavka 1. ovoga članka može se provesti samo od strane ustanove kod koje se radnik nalazi u programu.

Potvrdu da se radnik nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti, odnosno u izvan bolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti i/ili na supstitucijskoj terapiji, izdaje zavod nadležan za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu.

Članak 32.

U slučaju evakuacije i spašavanja prvo se evakuiraju učenici i radnice pa zatim druge osobe, a tek onda imovina Škole.

VIII. ZAŠTITA POSEBNIH KATEGORIJA RADNIKA

Članak 33.

Ravnatelj Škole je dužan naročito osigurati zaštitu na radu radnicima malodobnicima, ženama i radnicima smanjenih radnih sposobnosti te u skladu sa zakonom, odnosno kolektivnim ugovorom utvrditi općim aktom poslove koje ne mogu obavljati te skupine radnika.

Radnici smanjenih radnih sposobnosti su radnici čija je radna sposobnost smanjena zbog starosti, invaliditeta, ozljede na radu, profesionalnih ili ostalih bolesti te drugih razloga koji se utvrđuju kolektivnim ugovorom ili općim aktom poslodavca.

Članak 34.

Za vrijeme trudnoće žena ne smije obavljati poslove koje bi štetile njenom zdravlju ili zdravlju djeteta.

Za vrijeme dojenja djeteta žena ne smije obavljati osobito poslove pri kojima je izložena prašini, dimu i parama olova i njegovih spojeva, halogenim derivatima ugljikovodika i pesticidima na bazi kloriranih ugljikovodika.

Članak 35.

Malodobnici ne smiju obavljati poslove s posebnim uvjetima rada, ne smiju raditi noću i u prekovremenom radu, osim u slučajevima utvrđenim u Zakonu o radu.

Članak 36.

Radnik s smanjenim radnim sposobnostima, prema posebnom zakonu, ne smije obavljati poslove na kojima postoji opasnost smanjenja njegove preostale radne sposobnosti.

IX. DUŽNOST PREMA TIJELIMA NADZORA

Članak 37.

Ravnatelj Škole je obavezan inspektoru rada na njegov zahtjev dati obavještenja i podatke te staviti na uvi isprave i predlagati izvođenje odgovarajućih dokaza koji su mu potrebni u obavljanju nadzora i omogućiti mu da utvrđuje činjenice koje su potrebne radi ocjene je li postupano po propisima zaštite na radu.

Ravnatelj Škole je obavezan u roku od osam dana od isteka roka utvrđenog rješenjem inspektora rada izvijestiti tijelo nadležno za poslove inspekcije rada o izvršenju rješenja ili o razlozima zbog kojih rješenje nije izvršeno.

Članak 38.

Ravnatelj Škole je obavezan izvijestiti tijelo nadležno za poslove inspekcije rada o smrtnoj, težoj ili skupnoj (dva ili više radnika) ozljedi odmah po nastanku događaja, a u daljnjem roku od 48 sati od nastanka događaja dostaviti tijelu nadležnom za poslove inspekcije rada propisano pisano izvješće.

Ravnatelj Škole je obavezan izvijestiti tijelo nadležno za poslove inspekcije rada o ozljedi na radu koja je za posljedicu imala izostanak radnika s rada tri ili više dana.

Smatrat će se da je poslodavac izvršio obvezu iz stavka 2. ovoga članka ako je u roku od 8 dana od dana nastanka ozljede izvijestio Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje.

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu dužan je u roku od 8 dana izvijestiti tijelo nadležno za poslove inspekcije rada o svakom utvrđenom slučaju profesionalne bolesti odnosno ozljede na radu.

X. EVIDENCIJA I ISPRAVE

Članak 39.

Ovlašteni radnici Škole dužni su voditi evidenciju i čuvati isprave u svezi sa zaštitom na radu na način i pod uvjetima propisanim Zakonom i provedbenim propisima.

Članak 40.

Mora se voditi popis evidencije o:

- radnicima osposobljenim za rad na siguran način,
- radnicima raspoređenim na poslove s posebnim uvjetima rada,
- strojevima i uređajima s povećanim opasnostima koje koristi,
- opasnim tvarima koje proizvodi, prerađuje ili koristi,
- ozljedama na radu, slučajevima profesionalnih bolesti i poremećajima u tehnološkom procesu koji su izazvali ili su mogli izazvati štetne posljedice po sigurnost i zdravlje radnika
- radnicima koji su osposobljeni za pružanje prve pomoći,
- radnicima kod kojih se nalaze ključevi od ulaza u Školu i pojedine prostorije.

Članak 41.

Obaveza je vođenje knjige nadzora u Školi u koju upisuje svoje odluke:

- ovlaštenici poslodavca,
- stručnjak za zaštitu na radu iz članka 20. i 21. ovoga Zakona,
- ovlaštena fizička ili pravna osoba iz članka 91. i 92. ovoga Zakona,
- inspektor rada.

XI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 42.

Školski odbor donijet će Plan evakuacije i spašavanja u slučaju izvanrednih okolnosti u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

Članak 43.

Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o zaštiti na radu od 22.siječnja 2009. godine.

Članak 44.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osam dana od dana objave na oglasnoj ploči Škole.

PREDSJEDNICA ŠKOLSKOG ODBORA:
Marija Išek, dipl.ing.

Pravilnik je objavljen na oglasnoj ploči Škole dana 1. srpnja 2016. godine, a stupio je na snagu 11. srpnja 2016. godine.

RAVNATELJICA:
Željka Gajdek, prof.

KLASA: 003-05/16-01/10
URBROJ: 2176-62-16-10